

jmění. Tento obligační nárok pak dostačuje úplně k tomu, aby odůvodnil žalobu ve smyslu § 37. ex. ř.

Právo exekučního věřitele D. jest právem pouze odvozeným, postihujícím jmění osoby B. v tom stavu, v jakém toto skutečně se nachází. Jest-li proto B. jest povinen papíry soukromníku A. vydati a není oprávněn je zadržovati, nemůže tak učiniti ani exekuční věřitel D.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 1922, č. j. RII 242/22/59. Dr. K. Zimmer.

K pojmu akreditivu a výkladu jeho podmínek.

Žaloba o 4,577.219 Kč 50 h s přísl. připadajících na 3 zásilky petroleje (13 vagonů, 35 vag. a 3 vag.), jež žalovaná odepřela proplatiti, protože nebyly splněny podmínky akreditivu, byla všemi 3 instancemi zamítnuta podstatně z toho důvodu, že nebyly splněny veškeré podmínky akreditivu.

Nejvyšší soud v důvodech uvádí v tom směru: Akreditiv jest svou právní povahou assignací po rozumu § 1400 a násl. obč. zák. a čl. 300. obch. zák. Dle čl. 1401. obč. z. může assignat (žalovaná) proti assignatáři (žalobkyně jako cessionářce W. B.) použiti jen takových oborů, jež se týkají platnosti přijetí, nebo prýští z obsahu assignace nebo z osobního poměru assignáta k assignatáři.

Námítky žalovanou uplatňované dlužno dle jich obsahu řadití do skupiny druhé, a dlužno řešiti, zda jsou věcně oprávněné.

Dle zjištění nižších soudů byly zřízeny 2 akreditivy žalovanou bankou k poukazu Sl. M. v Bratislavě dne 27./9. 20 a 15./12. 20 s těmito podmínkami:

Žalovaná vyplatí příslušné částky postupně proti předložení duplikátů nákl. listů želez. stanicí Dziedice úředně potvrzených. W. Br. jest povinen celé množství zboží ve stanici Dziedice dáti Sl. M. k dispozici a to s podmíněčným polským vývozním povolením, nestíženým žádným poplatkem. Zásilky jest adresovati na Čechoslavii v Bohumíně nebo Št. Kl. v Čadci neb Žilině, zaplacení zásilek nastane, jakmile zboží (petrolej) překročí hranice čsl. republiky, t. j. jakmile dojde do Bohumína nebo Čes. Těšína.

Úkolem žalované bylo, aby při výplatě akreditované částky pod vlastní zodpovědností (§ 1016 vš. obč. z.) dbala toho, aby veškeré tyto podmínky přesně byly splněny, a nestalo-li se

tak, byla nejen oprávněna, nýbrž i povinna, aby výplatu odepřela, po případě, aby si vyžádala od příjemce další pokyny.

K samostatnému výkladu, zda určité úchytky od stanovených podmínek nejsou podstatě věci na závadu, žalovaná nebyla oprávněna.

Soudy nižšími bylo zjištěno, že při zásilce 13 vagonů předložené duplikáty nákl. listů vydány byly v Bohumíně a adresovány na Sl. M. v Bratislavě expositura Čadca, při zásilce 35 vag. nebyly předloženy duplikáty, nýbrž prvopisy nákl. listů s podací stanicí Drohobycz a zboží označeno jako nafta surová, při zásilce 3 vagonů rovněž předloženy originály nákl. listů s podací stanicí Dziedice s označením »Petroleum unrafi.«

Tedy při jedné z těchto 3 sporných zásilek nebylo vyhověno podmínkám akreditivu, a byla tedy žalovaná oprávněna odepřít výplatu z akreditivů.

Dovolatelka-žalobkyně snaží se přes to dovodit, že bylo ve všech těchto případech učiněno zadost podmínkám akreditivu, a dodává že podmínky ty byly dodatečně výslovně, jednak mlčky změněny. Uvádí v tom směru:

1. K zásilce 13 vag., že žalovaná sama zjistila, že zásilka ta byla naložena v Dziedicích, že zboží bylo převzato v Bohumíně Čechoslováci a zasláno Sl. M. v Čadce, zboží tedy do rukou kupitele se dostalo.

Dovolatelka však přehlíží, že pro závazek assignata — žalované — nebylo rozhodným, zda zboží na Sl. M. dojde čili nic, ona měla jen zkoumat, zda předložené jí duplikáty vyhovují podmínkám akreditivu, zda tedy nárok žalobkyně na výplatu proti ní (§ 1402. obč. z.) jest odůvodněn.

2. K zásilce 35 vagonů a 3 vagonů uvádí žalobkyně, že předložení originálů nákl. listů nejen nahrazuje předložení duplikátů, ale že jest daleko účinnější. Než v tom směru sluší poukázati již k důvodům nižších soudů, v nichž správně vyložen právní význam a funkce duplikátů nákl. listů na rozdíl od originálů, a dále k tomu, že žalovaná nebyla oprávněna, aby podmínky akreditivu vykládala *extensivně*, zejména, aby na místě duplikátů připouštěla jiné dokumenty. Také označení v nákl. listech »nafta surowa« na místě petrolej opravňovalo žalovanou odepřít výplatu z akreditivu, ježto nebylo věci žalované, jak již nižší soudy vyslovily, aby zjišťovala, zda označení ono kryje se s pojmem petrolej. Bylo věci žalobkyně, aby sama si vymohla u Sl. M. poukaz, aby žalovaná konala výplaty i na nákladní

listy, v nichž zboží jest označeno jako »nafta surowa«. Totéž platí i v příčině stanice podací Drohobycz na místě Dziedice.

Pokud se týče námitky dodatečné změny podmínek akreditivu, dlužno poukázati k tomu, že již nižší soudy zjistily, že placení z akreditivu při dřívějších zásilkách, kde v nákladních listech bylo zboží označeno »nafta surowa« a kde stanice odesílací byla Drohobycz, stalo se žalovanou k p o u k a z u Sl. M., jenž v těchto případech svolil k úchylce od akreditivních podmínek. Z těchto jednotlivých případů však nelze usuzovati na změnu úmluvy vůbec, když žalobkyně ani u žalované ani u Sl. M. dotazem toho nezjistila, a to tím více, když žalobkyni Sl. M. dopisem z 29./XI. 20 sdělil, že generální změnu akreditivu připustiti nemůže.

Právní posouzení soudem odvolacím bylo bezvadné a odvolací důvod § 503. č. 4. není opodstatněn, pročez dovolání ve směs neodůvodněné nemohlo se potkati s úspěchem. Výrok o útratách opírá se o předpis §§ 41. 50. v. ř. s.

• R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z e d n e
14. k v ě t n a 1924. Rv-I. 1804-23. *Dr. Jan Malát.*

Pro povolení a určení směru cesty nezbytné není rozhodno, že navrhovatelům přísluší již smluvní cesta pro obmezené hospodaření na pozemku.

Na žádost manželů J. M. J. povolil okresní soud v B. nezbytnou cestu přes pozemek manželů J. K. J. č. k. 607 v P. a sice týmž směrem, kde žadatelům podle soukromoprávní dohody přísluší již služebnost jízdy po pozemku č. k. 607 s omezením, že uživatelé cesty zachovají musejí s vlastníky tohoto pozemku stejný o b v ů r.

V podané stížnosti manželé K. uplatňovali mimo jiné, že žadatelům dosavadní služebnost jízdy stačí a dále že cesta jiným směrem k veřejné cestě č. k. 968 vedoucí byla by nepoměrně kratší a levnější.

Soud rekursní v T. stížnosti vyhověl a vykázal žadatelům nezbytnou cestu směrem ve stížnosti naznačeným, poukávav k tomu, že dosavadní smluvní používání cesty vzhledem k omezenému používání jest nedostatečným, avšak pro určení směru cesty nezbytné také nerozhodným. Dosavadní právo jízdy záleželo totiž v pouhém a neškodném přejíždění přes pozemek v době, kdy nebyl oset, při čemž pozemek přes to ve své